

ERDÉLYI MAGYARÁG

Felelős szerkesztő:

Kádár Miklós

Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, Piața Mihai Viteazul 4.

Ara 1 lej

V. évfolyam 135 sz.

1936 május 23.

SZOMBAT

Starhemberg herceg lesz Ausztria kancellárja?

A volt alkancellár Mussolini segítségével Schuschniggot akarja megbuktatni

Bécs, május 21.

Ausztriában az a párnapos szünet, a mely a belpolitikai élet zajlásában beállott, úgy látszik, csak vihar előtti szélsendő volt mert abban a pillanatban, amikor Starhemberg herceg kibuktatott alkancellár visszaérkezett Bécsbe, a Heimwehr tagjai között óriási izgalom támadt, amely az osztrák kormány helyzetét ismét megingatta.

Starhemberg herceg repülőgépen érkezett meg Bécsbe, ahol a bécsi repülőtéren a Heimwehr vezérei várták. Megjelent azonban a herceg fogadására Baar Barenfeld belügyminiszter is, aki a kormányban a Heimwehrt képviseli.

A Heimwehr vezére a repülőtérről egyenesen a Heimwehr palotájába ment, ahol már egybegyűlve várakoztak a Heimwehr vezetői. Jelen volt Berger Waldenegg, volt osztrák külügyminiszter is.

Időközben Bécs lakossága tudomást szerzett arról, hogy Starhemberg herceg megérkezett, a palota előtt hatalmas tömeg gyűlt össze. Starhemberg herceg kilépett az erkélyre, ahol a tömeg lelkesen éljenezte a herceget és hangosan tüntetett Schuschnigg kancellár ellen, követelve Starhemberg herceg visszavételét az osztrák kormányba.

A volt alkancellár lecsendesítette a tömeget és rövid beszédet intézett hozzá, felkérve, hogy őrizze meg nyugalmát, mert a kérdéseket rövidesen végleg rendezik.

Ezután megkezdődött a Heimwehr nagyfontosságú gyűlése, amelynek a főtárgya az volt, hogy feloszlassák-e a Heimwehr fegyveres alakulatait, vagy sem.

Abban az esetben, hogyha Starhemberg herceg beleegyezik abba, hogy a katonai alakulatokat feloszlassák, akkor a Heimwehr fegyveres alakulatai helyet kapnak a most szervezés alatt álló miliciában.

A külföldi sajtó a meglepetés hangján ír Starhemberg herceg visszaérkezésének ünnepléséről a bécsi lakosság által. Különösen azt tartják feltűnőnek, hogy a repülőtéren a kormány képviselőiben Baar Barenfeld belügyminiszter is megjelent, aki Starhemberg herceggel rövid, de titkos táncskozást folytatott.

A lapok kétségtelennek tartják, hogy Starhemberg herceg Rómában Mussolininál olyan konkrét ígéreteket kapott, amelyek

arra engednek következtetni, hogy az osztrák kormány néhány nappal ezelőtt történt átalakítása nem tekinthető véglegesnek, különösen pedig Starhemberg herceg kibuktatása. Mussolininek meg vannak az eszközei ahhoz, hogy kényszerítse Schuschnigg kancellárt arra, hogy újból felvegye a kapcsolatokat Starhemberg herceggel, akinek a hatalma ma még mindig hatalmas

Ausztriaszerte és egy intésére a Heimwehr csapatok megtagadják az engedelmességet a kormánynak és csakis Starhemberg herceg utasítását hajlandók követni.

Ebben az esetben, hogyha kenyértörésre kerül a sor, biztosra veszik, hogy a győzelem csakis Starhembergé lesz és Schuschnigg kancellár fog kibukni az osztrák kormányból.

Megkezdődtek az angol-szovjet tengerészeti tárgyalások

London, május 21.

Tegnap délből kezdődtek meg Londonban az angol-szovjet tengerészeti tárgyalások.

A tárgyalások teljesen az angol-német tárgyalások mintájára folynak és az egyezményt is azonos feltételek mellett fogják megkötöni. Ismeretes, hogy az angol-német tengerészeti egyezménynek katonai záradéka is van, amely azonban teljesen függet-

len a nemzetközi tengerészeti egyezménytől, amelyet mint ismeretes, még a múlt évben Japán felmondott és azóta nem tudnak újból megkötöni.

Angol politikai körökben nem tartják valószínűnek, hogy Anglia végleg elejti a kollektív tengerészeti egyezmény kérdését és a szovjet után a többi államokkal kétoldali szerződést fog kötni.

Litvinov megbeszélései Prágában

Prága, május 21.

A nemzetközi politikai közvélemény meglepetéssel értesült arról, hogy Litvinov szovjet külügyi népbiztos és Potemkin, a szovjet párisi nagykövete már napok óta a legszigorubb inkognitóban Marienbadban tartózkodnak. Bár a cseh sajtó azt a hírt

lanszírozta, hogy a két szovjet politikus egészségügyi okokból tartózkodik Marienbadban, azonban a külföldi tudósítók arról tudnak, hogy Litvinov és Potemkin a cseh kormánnyal tárgyalásokat folytatnak arra vonatkozólag, hogy a szovjet számára épülő repülőtereket a legsürgősebben bocsássák a szovjet kormány rendelkezésére.

Amerikai Népszövetség alakul

Washington, május 20.

Kolumbia állam feltűnést keltő ajánlatot tett Washingtonnak. Azt ajánlotta, hogy alakítsák meg az amerikai Népszövetséget, amelyet a genfi Népszövetség alap-

szabályainak mintájára hoznának létre. — Amennyiben az amerikai Népszövetség meg alakulna, úgy szükségtelemmé válna a Pán-amerikai Unió megalkotása.

Washingtonban nagy érdeklődéssel fogadták Kolumbia ajánlatát.

Az autó tombola 4. száma

Bombák az istambuli örmény templomban

Az elégedetlen lelkesek és a patriar- kátus közti harc fejleményei

Istambul, május 21.

Néhány nappal ezelőtt az istambuli örmény templomban bombákat találtak. Mint később megállapították, hogyha a bombákat tíz perccel később veszik észre, a katedrális felrobban és összeomlik. Az örmények elsősorban is a törököket gyanúsították meg a bombák elhelyezésével, mert ismeretes, hogy különösen a világháború után az örmények és a törökök mindig hadilábon állottak egymással és nem egy véres polgárháború színhelye volt egy-egy sűrűbben lakott örmény vidék.

A bombák elhelyezése most is majdnem véres összetűzésre vezetett a törökök és az örmények között, amikor a török rendőrségnek sikerült felfedeznie, hogy a

bombákat maguk az örmények helyezték el az örmény templom pincéiben.

A helyzet az, hogy az istambuli örmény templomban a lelkesek körülbelül félévvel ezelőtt megtagadták az engedelmességet az örmény pátriárkának és elszakadtak az örmény pátriarchátustól, továbbá kimondták az istambuli örmény katolikusok függetlenítését az örmény pátriarchátustól.

Természetesen voltak olyan fanatikus örmény hívők, akiknek ez nem tetszett és a mint kiderült, ezeknek a műve volt az, hogy az örmény templom pincéiben bomlást helyeztek el. A török rendőrség több letartóztatást eszközölt.

Ékszerablók garázdálkodása Brasovban és Targu-Muresen

Valószínűleg ugyanaz a banda követte el
mindkét betörést

Brasov, május 21.

Az elmúlt napok alatt két feltűnő ékszerlopás is történt. Az egyik Brasovban, a másik Tg.-Muresen. Az addigi nyomozásokból arra lehet következtetni, hogy mind a két ékszerlopást annak ellenére, hogy csak egy nap különbség van a két tett ideje között, egy és ugyanazon személy követte el.

Brasovban Dragomirescu főtisztviselő lakására éjjel idején behatolt a tolvaj és nagymennyiségű ékszert vitt el, több mint 50 ezer lei értékben. A tolvaj azután nyomtalanul eltűnt.

Másnap éjjel Targumuresen Turcu Victor lakásán járt a tolvaj és onnan is nagyértékű ékszereket vitt el.

Mind a két város rendőrsége megindította a nyomozást, hogy a tettest kézre kerítse. Gyanakodnak is egy Salamon Joan

nevű férfire, akinek már több ízben volt ékszerügyletek miatt baja a rendőrséggel. Ezt a férfit egyelőre azonban nem találják. A nyomozás tovább folyik.

KOMOLY KÉRDÉS!

Miért tűri
hogyan
kinozza a

RHEUMA, ISCHIAS, KÖSZVÉNY
oldal, hát, gerinc, szúrás
szaggatás és keresztcsont
fájdalom?

Mikor a csodás hatása
Spongillia

FÁJDALOMÜZŐ CSÜZ ÉS KÖSZVÉNYKENŐCS
BIZTOSAN MEGGYÓGYITJA!

ÁRA 90 LEI KONCZ GYÓGYSZERTÁR
és postaköltség • ODORHEIU •

Nyolcszor nyelt ezüstkanalat, hogy elkerülje a koncent- rációs tábor

Berlin, május 21.

Bebenburg német városban ezelőtt 8 honappal egy Brunheuber nevű német ifjút aki elég merész volt ahhoz, hogy ne lépjen be a Hitler ifjak táborába, jöllehet édesapja nagy nemzeti szocialista vezér, bíróság elé állították.

A bíróság az ifjút két évi kényszermunkára ítélte és úgy intézkedett, hogy meg se várva a felelőztetési tárgyalást, az ifju anti-

hitleristát koncentrációs táborba szállítsák.

A fiatal embernek azonban egy cseppet sem volt innyére, hogy a többi nem hitlerista emberekkel együtt a rettenetes hírre vergődött munkatáborban éljen, különös trükkhöz folyamodott.

Nyelt egy ezüst kanalat. Természetesen rosszul lett, mire beszállították a kórházba, ahol sürgősen meg kellett operálni. Az operáció utáni időben két hónapig egész ségi állapota miatt nem vihették koncentrációs táborba.

A két hónap leteltével a fiatal embert ismét súlyos állapotban, kórházba kellett szállítani, mert ismét egy ezüstkanalat nyelt le. Újabb operáció és újabb két hónapos szabadság. Annak ellenére, hogy a fiatal embert állandóan rendőr őrizte, annak mégis csak sikerült még hat ízben megcsinálni ezt a trükköt. Jelenleg is a kórházban fekszik. Néhány nappal ezelőtt operálták meg nyolcadizben.

Elvállalk

mindennemű tömegcikk
gyártását és mechanikai munkálatokat, esetleg társasban is

VARGA mechanikai vállalat
Str. Alexandri 13.

Kivágandó és összegyűjtendő

Igazoló szelvény.

Aki 30 szelvényt összegyűjt,
az résztvehet
az új autó tombolán

Május-június

Véres rózsák

— Detektívregény —

30

Szerencsétlen barátom Chalonnat nagy tudós volt, de szentül hitt a Vudu hokusz-pokuszaiban. Sokszor a szemébe mondtam a megboldogultnak, hogy őt is megtévesztik a szélhámosok, mintahogy a médiumok becsapják a spiritizmussal foglalkozókat.

A gyilkosság éjszakáján a tanár előadást tartott nekünk azokról a csodákról, amelyeknek maga volt tanuja Gabon őserdejében. Jóhiszeműségét nem vonom kétségbe. De vajon valóban tanuja volt a csodáknak, vagy csak szuggeszció áldozata volt? En az utóbbi feltevés mellett szavazok, annyival is inkább, mert azon a vidéken sokszor lázas betegség lép fel, gyilkos kór, amely megzavarja az agyat és felgyújtja a képzeletet. Az indiai varázslóknak érdekük elámitani a "nagy fehér főnököt", olyan készítményekkel traktálni, amelyek mint a hasis, letörlik a szervezet ellenálló erejét és utat engednek a vízióknak.

A tudománynak nem szabad figyelmen kívül hagyni még egy lehetőséget: a hipnozt. Ez valóban a realitások birodalmába tartozik és maga a megboldogult ismerete el, hogy a fekete emberek különös ráélességgel gyakorolják.

Véleményem szerint annak a bizonyos Vudunak semmi köze sincs a gyilkossághoz.

A Temps mindössze annyit jelentet ki, hogy pozitív gyanúkok hiányában egyelőre nem foglal állást.

Hasonló véleményt nyilvánított a konzervatív Journal des Debats is. Egyben ötven évre visszamenőleg listát közölt a Franciaországban elkövetett és fel nem derített gyilkosságokról. A statisztikát a következő sorokkal zárta le:

— Ugyilátszik, Chalonnat professzor rejtélyes halála eggyel megtoldja ezt a listát.

Az Information tömeghipnozissal magyarázza az eseményeket.

"A gyilkos — minden valószínűség szerint egy néger, — a dolgozószobában maradt és amikor feltörték az ajtót és behatoltak, senki sem látta, mert minden jelenlevőt hipnotizált.

Maga a nagy tudós ismerte el legutóbbi értekezésében, hogy a fekete mágusok a tömegre csodálatos szuggeszcióval tudnak hatni. Áldozataik hallucinálnak és víziókat látnak. Hajmeresztő mutatványukat egyetlen gesztus vagy szó nélkül végzik el.

Véleményünk szerint mindazok, akik azt vallják, hogy senki sem volt a szobában hipnozis alatt állottak s a valóság helyett egy képzelt szuggeszált valóságot láttak. Európai hipnotizőrök, akik csak a kontárai ennek a mesterségnek csodákra képesek ilyen tekintetben. Képzelték milyen bravurokat csinálnak a fekete mágusok, az okkult tudományok papjai és mesterei. Ismert és szavahihető tanuk által ellenőrzött bűvészmutatvány, hogy a nagy illuzionista eltűnik a nyílt színpadról. Valójában ilyenkor hipnotizálja a hallgatóságot, a bűvész közöttük marad, csupán a közönség nem látja jelenlétét.

Az Echo de Paris a beszorbanyságról cikkezett.

Rablóbandát alakított az agyonlőtt iasii tömeg- gyilkos két testvére

Cernauti, május 21.

Tegnap a járőrelők a Cernauti és Cosmeni közötti országúton vérbefagyva talál-
tak meg egy erdőrt, akit azonnal beszálli-
tottak a Cernauti-i kórházba. A kihallgatás
során elmondotta Stefan Andreiciuc erdő-
őr, hogy három felfegyverzett bandita tá-
madta meg és teperte le a földre. A ható-
ságok széleskörű nyomozást indítottak.
Erichowschy komisár személyesen vette ke-
zébe az ügyet, amiben rövidesen jelentős

fordulat állott be. Sikertelen felfedezni és el-
fogni a támadókat. Amint a vizsgálat meg-
állapította, a három bandita közül kettő
Teaciucnak, a iasii sorozatos gyilkosságok
elkövetőjének a testvére.

Dumitru és Carol Teaciucot, valamint
Dumitru Morghioci, harmadik társuk elfo-
gatásuk után nem is tagadták a támadást
és azt vallották, hogy bosszúból támadták
meg a körutján tartózkodó erdőrt.

Nagy erdőtűz Muresmegyében A pásztortűzek gyújtották fel az erdőt

Targu-Mures, május 21.

Stănceni község csendőrsége telefonon
jelentette a tg-muresi szárnyparancsnokság
hoz, hogy a község közelében elterülő erdő-
ben hatalmas tűzvész volt, amely az egész
erdőt elpusztította, mielőtt a fausiak meg-
próbálkozhattak volna az oltással.

A csendőrség bevezette a nyomozást és
megállapította, hogy néhány pásztorgyerek
az erdő közepén levő tisztáson tüzet rakott.
Még lehetőségen nagy szél volt és a szikrától
egyszerre három helyen is kigyulladt az er-
dő. Ezért nem sikerült a tüzet eloltani és
így éget le az egész erdő.

A kár meghaladja az egymillió lejt.

Nyolc embert mart meg a veszett kutya egy salajmezői községben

Zalău, május 21.

Uizer községben valóságos pánikot oko-
zott egy veszett kutya, amely nem keve-
sebb, mint nyolc embert mart meg. Tegnap
délben a község főterén feltűnt egy kutya,
amely a községen keresztül haladó patak
mentén haladt végig behúzott farokkal. Az
egyik gazdálkodó mellette ment el, amikor
a kutya hirtelen ráugrott a gazdára és több
helyen beleharapott. A gazdálkodó azonnal

fellármázta a községet és hajtóvadászat
kezdődött a veszett kutyára, amely azon-
ban még hét embert megmart. Végre két
órai hajsza után az egyik gazda, akinek
fegyvere volt, lepuffantotta az állatot.

A megmart férfiakat beszállították a
cluji Pasteur intézetbe, míg a kutya tete-
mét megvizsgálás céljából szintén Clujra
szállították.

Családiritás Németországban Feleségét és két leányát ölte meg egy munkanélküli, majd önmagá- val végzett

Berlin, május 21.

Wismar németországi városban meg-
döbbentő családi tragédia történt, amely-
nek tulajdonképpen oka a mai nemzeti szo-
cialista uralom, amely csakis a nemzeti szo-
cialista párt tagjainak adja meg az életle-
hetőségeket.

Egy munkanélküli ember, aki már több,
mint két éve azért esett ki a szolgálatból,
mert nem tagja a nemzeti szocialista párt-
nak, a borzalmas nyomortól félig megzava-
rodva tegnap éjjel csupasz kézzel megfoj-
totta feleségét, továbbá két kislányát, a
kik közül az idősebb 16 éves volt, még a
másik 10 éves.

A borzalmas hármasság gyilkosság után a
munkanélküli ugyanabban a szobában, ahol

áldozataival végzett felakasztotta magát. —
Mire ráláttak, már halott volt.

A családi tragédia nagy megdöbbenést
keltett Wismar városban.

Hollandiában hernyók milliárdjai pusztítják a termést

Amsterdam, május 21.

Néhány nappal ezelőtt jelentettük,
hogy Németországban Augsburg vidékén,
valóságos cserebogár felhő pusztított. Most
érkezett jelentés arról számol be, hogy Ros-
malen holland városka közelében nem ke-
vésebb kisebb veszedelem pusztít. A vidéket
valósággal ellepték a hernyók, amelyek mil-
liárd számra nyílszögnek minden növényen
és pillanatok alatt pusztítanak el minden
friss hajtást.

A hernyók ellen irtóhadjáratot rendez-
tek, azonban kevés eredménnyel. A hollan-
di kormány most hasonló eszközökhöz fo-
lyamodik, mint egy héttel ezelőtt a német
kormány. Mérgező gázzal pusztítja el a
hernyók milliárdjait. Így remélik, hogy
megszabadulnak a borzalmas veszedelem-
től.

Eredeti közlemény:

Nagyon meg vagyok elégedve a Gastro D
gyógyszerrel, amely eddig ismeretlen volt a
gyomor-bajok kezelésénél.

írja Dumitru N. Vasile, lelkész Comuna Ce-
tate, Jud. Dolj és nagy bizalommal aján-
lom minden szenvedőnek.

Lei 130 utánvételt küldi: Császár E.
gyógyszertára, București, Calea Victoriei
124.

Kísérje figyelemmel az itt megjelenő
további közleményeket.

Munkástragédia Muresmegyében

Targu-Mures, május 21

Halálos munkásszerencsétlenség történt
Ercea községben. Cotoră Precup 61 éves
munkás az erceai fatelepeken volt alkalm-
zásban. Tegnap délután egy halom sulyos
gerenda mellett dolgozott. Eddig még me-
nem állapított okból a hatalmas tömeg ge-
rendája megindult és leomlott. Az öreg mun-
kásnak már nem volt ideje, hogy elszalad-
jon, több gerenda a derekára zuhant és ma-
ga alá temette a szerencsétlen embert.

Kevéssel később a segélykiáltásra
odajöttek a többi munkások, akik kiszabadí-
tották az öreg munkást, akit kórházba sza-
llítottak. Segíteni azonban már nem lehetett
rajta, mert szörnyű kinok között kiszerve-
dett. Mint a boncolás megállapította, a sze-
rencsétlen munkás halálát az okozta,
hogy a gerendák három helyen is eltörték
a hátgerincét.

Cipész segédek és kifutó felvételtek,
Witcz Pálnál Piata Unirii 7. 494

Rendkívül fontos minden nőre nézve...

hogy arca tiszta, fiatalos és üde legyen
öröm a nő élete, ha a férfiak megbámul-
ják, ugyanakkor szívesen veszik, ha nő-
társa szépsége miatt irigykedik rá. Mind-
ézt ma már elérheti Ön is, hölgyem, hogy
ha krémek közül a Floreal-krémet használ-
ja. A Floreal 1. számú fényvédő krém a
Floreal fényvédő puder alá nappalra az
arcnak üde, fiatalos külsőt kölcsönöz és
megakadályozza fényvédő tartalmánál fog-
va a szeplők kijövetelét.

A Floreal 2. számú krém éjszakai hasz-
nálatra szeplős, pattanásos, májfoltos ar-
coknak a tökéletes rendbehozására szolgál,
mely 10 napi használat után máris bámu-
latos eredményt biztosít.

A Floreal krém tégelyenként 40 lel,
puder 30, 50, 90 lel. A Floreal cikkek főle-
rakata Pap Drogueria, Bul. Reg. Ferd'
nand 9. Naponta postal szétküldés.

Rádió műsor

PENTEK

Bucuresti: 6.30 Hírek. Torna. Lem-
zek. 13 Lemezek. 13.25 Sport. 13.40 Gramo-
fonlemezek. 14.15 Hírek. Lemezek. 21.30
Beethoven: Kreutzer-szonáta. 22.05 Kozen
Margit énekel. 22.45 Kis rádiózenekar. 23.55
Hírek. 24 Rádiózenekar. 1 Lemezek.

Budapest: 7.45 Torna. Utána hangle-
mezek. 11 Hírek. 11.20 Felolvasás. 11.45
Felolvasás. 12.10 Nemzetközi vízjelző szol-
gálat. 13 Déli harangszó Időjárásjelentés.
13.05 Moizer Margit énekel. 15.30 Beszélget-
zenekar. 17.15 Diákfélszóra. 18.30 Váczai Ká-
roly klarinétozik. 18.50 Sportközlemények.
19 Szalonzene. 20.25 Az Operaház előadá-
sának ismertetése és 20.30 előadásának kö-
vetítése: Bohémélet. 23.35 Cigányzene. 24
Francianyelvű előadás. 1.05 Hírek.

3 oldal "ERDELYI MAGYARSÁG"
1936 május 23.

Gyomorfájást, székreke- dést, epegőresöket és étvágytalanságot

megszünteti a „Planta” gyomortábla, kis doboz 25 lei,
nagy doboz 35 lei. Bármily régi köhögés
ellen biztos sikerrel használhatja a „Planta” mellét,
kis doboz 25 lei, nagy doboz 35 lei. Postai szétkü-
ldés naponta. — „Csillag” gyógyszertár Oradea
Str. Nicolae Iorga.

Dr Lupu nyilatkozik

Oradeán a belpolitikai helyzetről és a kisebbségekről

Munkatársunk Mihailache pártelnöktől akart interjút kérni, aki azonban kijelentette, hogy csak a beüsi gyűlés után hajlandó nyilatkozni. Ezután dr. Lupuhoz fordultunk, akinek személye az utóbbi napokban különösképpen a belpolitikai érdeklődés homlokterébe nyomult, miután köztudomású, hogy dr. Lupu hétfőn délből hosszasan audiencián volt az uralkodónál.

Dr. Lupu fáradságára való hivatkozással előbb el akart zárkózni a nyilatkozattal elől, hosszasan kapacitálásra azonban hajlandónak mutatkozott három kérdésre felelni. A három kérdést írásban fogalmaztuk meg a következőkben:

1. Hogy látja a belpolitikai helyzetet öfelségénél lefolyt audienciája után? Az új francia kormány megalakulásának lehet-e befolyása a román belpolitikai helyzet kialakulására?

2. Milyen intézkedéseket foganatosított a nemzeti parasztpárt a szélső jobboldal ellen ellenzéken és milyeneket kormányrajutása után?

3. Mi a véleménye a kisebbségi kérdésről? Az írásban megfogalmazott kérdéseket még a Kékmacskában átnyújtottuk dr. Lupunak, aki az első kérdés első felét keresztülhuzta és kijelentette, hogy az Uralkodónál lefolyt audienciáról semmilyen formában nem nyilatkozhat.

— Hogyan gondolja — mondotta — hogy a királyi audiencia lefolyásáról nyilatkozhatnék? Én a párt megbízásából jelen tem meg öfelsége előtt s az audiencia eredményét a pártvezetőség tudomására hoztam. Két eshetőség lehetséges. Az uralkodó vagy azt mondotta volna, hogy a kormány távozik és a király haragudna meg, ha ezt a kijelentését nyilvánosságra hozom. A második eshetőség az lenne, hogy az Uralkodó azt mondotta volna, hogy a kormány egyelőre még a helyén marad, ebben az esetben párthiveimet keseríteném meg, ha nyilvánosságra hoznám.

Dr. Lupu ezeket a szavakat a Kékmacskától a Park szállóig vezető úton mondotta. Közben megérkezettünk a szállodába és a nemzeti parasztpárt alelnöke szobájában — most már komoly interjú formájában szabatosan válaszolt kérdéseinkre:

— A francia kormány megalakulása befolyásolhatja-e a román belpolitikai helyzetet?

— Rendszerint egy állam belpolitikája nem befolyásolja feltétlenül annak külpolitikáját. Példa volt erre a múltban, amikor a francia demokrácia szövetséget kötött a cári imperiummal. Ez azonban csak látszat, mert noha az államok megvédése a külpolitika főcélja, ez a múltban nem volt. Ma a nagy világháború után a demokratikus államok belpolitikája együttműködést és szövetséget ír elő az összes egyazon elveket valló államokkal. Ebből a szempontból kiindulva úgy hiszem, hogy a francia-román együttműködés még erősebb lesz, ha mind két országban olyan pártok vannak kormányon, amelyeknek politikai alapja azonos.

Ezt a formulát egyébként igen naiv és egyszerű módon már Vaida Sándor is kifejtette, mikor azt mondotta, hogy ő La Rocque ezredes Franciaországával akar együttműködni, nem pedig Leon Blum Franciaországával. Kíváncsi vagyok, hogy Vaida urnak, hogy ugyanazt a sikert érje el, mint amilyen La Rocque ezredes a legutóbbi francia választáson elért.

Ami a kérdés lényegét illeti arra nem válaszolhatok egyebet, minthogy Románia belpolitikáját a nemzet és Korona akarata dönti el. Kíváncsi vagyok azonban, hogy a készülő nagy események küszöbén mindkét állam élén olyan kormány álljon, amelynek ideálja és célkitűzése közös.

— Milyen eszközöket akar igénybeven-

ni a nemzeti parasztpárt a szélső jobboldal ellen?

— Az ellenzéken a nemzeti parasztpárt törvényes eszközökkel küzd, propaganda és választás útján megvertük őket Mehedintiben, Hunedoaraban és legutóbb Ploesztiben. "Megvertük" kifejezés csak képletes, mert a legtöbb helyen nem is jelentek meg a választási küzdelemben. Majd akkor, ha ők a fenyegetőzésekről áttérnek a cselekedetekre, mi hatásos módon, ugyanazon eszközökkel fogunk küzdeni. Ha viszont kormányra jutunk, az ifjúság egyes jogos igényeinek eleget fogunk tenni, viszont kormányintézkedésekkel véget fogunk vetni az anarchiának.

A kisebbségi kérdésről dr. Lupu a következőket mondotta:

— Közel husz éve élünk Nagyromániában. Sohasem jöttem még Ardealba, hogy ne vessék föl előttem ugyanezt a kérdést és én mindig ugyanezt válaszoltam.

— A mi demokratikus pártunk szempontjai ismeretesek. A kisebbségek egyenlő jogokkal rendelkező állampolgárok. Az állam érdeke, hogy a kisebbségek ne kényszerből, hanem reálisan szeressék az államot. Ez a legbölcsebb politika, mondhatnám úgy is, hogy békés politika, mert ha csökkentjük az elégtelenségi felületet, a kisebbségek ragaszkodni fognak az államhoz, szomszédainknak pedig nem lesz okuk csipkelődésekre. Ezen a téren a román állam már jelentős lépést tett előre, amikor megvalósította az agrárreformot, mely Magyarországon még igen embrió korában van. — Kíváncsi vagyok, hogy az a magyar paraszt, aki a volt grófok földjén mint saját maga gazdája dolgozik, hajlandó lenne-e visszadni a földjét? A közös küzdelemben magunk mellett kell tudnunk a kisebbségeket is és ami engem illet, amikor külön pártom volt és a konverzióért küzdöttem legerősebb hűveimet a székelyföldi megyékben találtam meg s hogy mandátumhoz nem jutottam, annak csak a választási visszaélések voltak az okai.

A cenzura és az ostromállapotról akarok még beszélni — mondotta dr. Lupu. — Kijelentem, hogy a cenzura és az ostromállapot meghosszabbítása az alkotmányos rendelkezésekkel ellentétben áll. A nemzeti parasztpárt erélyes harcot fog folytatni a kivételes intézkedések megszüntetéseért. — Dr. Lupu szívélyesen kezét nyújt, az interjúnak vége. A szoba már benépesült a helyi párthivekkel, akik feszülten hallgatják a vezér mondanivalóit.

Az a nyakönyvi hivatalból

HÁZASSÁGOK

Tupita György — Mihut Julianna, Áron Petru — Illisca Anna, Dobé Gusztáv — Kiss Ilona, Bance Nicolae — Köteles Erzsébet, Guy Joan — Bende Zsuzsanna, Mihály Sándor — Lindenfeld Margit, Silaghi Joan — Silaghi Anna, Margitai Ödön — Székely Anna, Székely László — Sasák Anna, Mottó Gheorghe — Gherdan Floare, Zeller Róbert — Pop Jolán, Nagy Péter — Sólyom Eszter, Barna Károly — Székely Etelka.

SZÜLETÉSEK

Nuszenzweig Sámuel, Tóth Helén, Ger gely Magdaléna, Persa György, Gál Sándor, Balog Imre, Vas Irma, Popa Sándor, Popa József, Nasch Éva, Creinic Dumitru, Fogel Arnold, Székely Márta, Franck Erzsébet, Marian Octavian, Tripa György, Chidiosan Georgeta Mária, Juran Moise, Pató Ágnes, Bungó Magdolna, Bokor Sándor, Blaga Ecaterina.

HALALOZÁSOK:

Balog Rozália 55 éves, Péter Irén 1 éves, Suhajda Mária 74, Szabó Zsuzsanna

61, Eftimie István 28, Vlassa György 27, Katz Tibor 17, Dehelean Josif 75, Varga László 37, Jenei Mária 75, Balog Mihály 60, Sidlac Ioan 54 éves, Formicuta Nicolae 6 hó, Ungereanu Ioan 24 év, Weisz Hermi na 54, Fekete Sándor 78, Budai József 56, Bebe Katalin 28, Szabó Erzsébet 48, Belime Mária 86, Arany Vilma 12, Bernáth Miklós 59, Mura Imre 24 éves, Kiss Etelka 10 hónapos, Baum Lenka 70 éves.

Felmentette a törvényszék a liszt-panama vádlottait

A törvényszék negyedik szekciója tegnap délből 1 órakor hirdetett ítéletet Tica Nicolai a Crosul igazgatója és társainak bűnperében, akik azzal voltak vádolva, hogy a lisztszállítással kapcsolatban súlyos összegekkel megkárosították az államot. A törvényszék több heti tárgyalás után bizonyítékok hiányában felmentette az összes vádlottakat a vád és következményei alól. A felmentő ítélet ellen dr. Jeremia ügyész felebbezést jelentett be.

APRÓHIRDETÉSEK

Allandó olvasóink használják fel a hirdetési tombola szelvényeket!

POSTA

Róna fényképésznél

Str. Alexandri 4.

rövid ideig nagy árengedmény!

6 drb, művészlap, ugyanaz, ami a kirakataimban látható, csak 80 lei

30-40 év közötti korrekt nő vagyok, férjhez mennék hozzám illő férfihez. Ingatlanom van. Leveleket "Hit remény" jelíggel kiadókba kérek. 4933

ÁLLÁS

Szereléshez értő, gyermektelen házmes ter felvétetik. Str. Kogalniceanu 8.

Fiatál gyakorlott bejárónót keresek a délelőtti órákra. Grivita 32. 4927

— A Munkaközvetítő hivatal közlése szerint kerestetnek a következő munkások: 4 cukrász, 3 asztalos, 1 német nevelőnő, 7 fodrásznő, 4 fodrász, 1 szobafestő, 3 kerékgyártó, 1 kádár, 3 vasmunkás, vasesztergályos, 1 hentes, 1 kőfaragó, 2 kocsifestő, 1 kéményseprő, 8 elektrotechnikus, 2 nikkelező mester, 3 varrónő, 2 fémmunkás, 3 főpincér, 40 mechanikus segéd, 40 vasesztergályos, 1 tisztviselőnő. Akik a fenti állásokra pályáznak, jelentkezzenek a Munkaközvetítő Hivatalnál, Str. Cele Trei Criesuri 5. szám alatt.

VÉTEL-ELADÁS

Nagyon jó karban levő kettő ajtó, jég szekrény, hentes — mészárosoknak is való, eladó. Str. Franceza 12.

Teljesen jókarban női ruhák és cipők eladók. Cim a kiadóban 4939

Lakóbejelentő és házbérszerződés nyomtatvány kapható Pásztor papírkereskedésben.

Makulatura újságpapír kapható nagyban és kicsinyben Pásztor Ede papíráruházában, Oradea, Piata Mihai Viteazul 4.

KÜLÖNFÉLE

Dragos-Vodan, a Csehországba utazók nak az Adler vendéglő a legkellemesebb.

PÁSZTOR-NYOMDA, ORADEA
Telefon: 380.

4 "ERDELYI MAGYARSÁG"
1936 május 23.